

Cliëntenraad Sociale Zaken en Arbeidsmarktbeleid Leiden

Perzikweg 7

2321 DG Leiden

Tel.: (071)5728964

E-mail: clienraad@tiscali.nl

Website: www.clienraad-leiden.nl

Leiden, 8 november 2007

Aan de college-onderhandelaars en hun fracties

Geachte heer, mevrouw,

Namens de Cliëntenraad Sociale Zaken en Arbeidsmarktbeleid, die de belangen van klanten van de dienst SOZA in algemene zin behartigt en het college en de gemeenteraad adviseert, en FNV Bondgenoten regio Leiden e.o. vragen wij uw aandacht voor enkele onderwerpen die belangrijk zijn voor bijstandsgerechtigden en/of in het algemeen voor mensen met een krappe beurs en die een rol zouden kunnen spelen bij de college-onderhandelingen.

SOCIAAL BELEID

Uitvoering Wet en werk en bijstand (WWB):

1. Wij zijn van mening dat de WWB op een zorgvuldige manier moet worden uitgevoerd, op basis van respect voor de (vaak kwetsbare) mensen die afhankelijk zijn van deze voorziening; zij dienen hierbij als individuen behandeld te worden.
2. Belangen van bijstandsgerechtigden en -aanvragers en de uitvoering dreigen ondergeschikt te worden gemaakt aan streefcijfers op het gebied van instroombeperking en uitstroombetovordering. Dit is een onwenselijke trend, want de menselijke waardigheid en een zorgvuldige uitvoering zijn belangrijker dan een hoge plaats op de nationale uitstroomranglijst. Bovendien verdient duurzame uitstroom de voorkeur boven scores op de korte termijn.

Minimabeleid (en bijzondere bijstand):

3. Leiden behoort wat minimabeleid betreft nog tot de top van Nederland. Het beleid moet volgens de Cliëntenraad en FNV Bondgenoten minimaal op het huidige peil blijven, al is er ruimte voor verbetering. Wij zijn tegen verstrekkingen in natura, behalve de collectieve ziektekostenverzekering.

Handhaving:

4. Onaangekondigde huisbezoeken - een zeer ingrijpende vorm van controle - mogen alleen plaatsvinden als er een concrete verdenking van fraude is en de informatie niet op een andere wijze verkregen kan worden. Gelukkig heeft de rechter belangrijke beperkingen opgelegd.
5. Terughoudendheid bij het gebruik van straffkortingen is wenselijk, gezien de moeilijke financiële positie van bijstandsgerechtigden. Vaak is er sprake van onwetendheid i.p.v. van bewuste fraude.

Schuldenproblematiek:

6. Meer aandacht voor schulden bij o.a. nutsbedrijven en woningcorporaties is noodzakelijk.

Financiën:

7. Wij adviseren de bedragen voor het minimabeleid (en de bijzondere bijstand) te indexeren. Dit gebeurt nu niet, hoewel het in het vorige en het huidige college-akkoord is opgenomen.

8. Goed sociaal beleid mag niet afhangen van budgettaire schommelingen. De WWB-gelden bestaan uit een vrij besteedbaar inkomensdeel en een geormerkt werkdeel. Overschotten van het eerste gaan nu naar de algemene reserve, gekoppeld aan een toezegging dat eventuele tekorten bij de inkomensverstrekking worden aangevuld. Het college zei bij de behandeling van de jaarrekening 2004 in juni 2005 letterlijk: "*als de WWB tot nadelen leidt, wordt dat bijgepast uit de algemene middelen*". Dit was naar aanleiding van een debatje over de bestemming van het overschot op het inkomensdeel WWB in 2004 (ook 2005 kende een overschot) en werd breed gedeeld in de raad. Uit de begroting 2008 blijkt echter dat het college deze toezegging vergeten is. Wij zouden deze daarom opgenomen willen zien in het collegeprogramma.

Overschotten bij het werkdeel WWB kunnen het beste aan meer en betere scholing van bijstandsgerechtigden worden besteed; en niet aan meer personeel, zoals nu wel gebeurt.

9. Weinig instellingen betalen een adequate vrijwilligersvergoeding. De Cliëntenraad en FNV Bondgenoten zijn daarom voorstander van een vrijwilligersfonds voor minima die vrijwilligerswerk verrichten. Dit zou eventueel in een aparte stichting kunnen worden ondergebracht.

ARBEIDSMARKTBELEID

1. De Cliëntenraad en FNV Bondgenoten zijn van mening dat (vrijwel) kanslozen op de arbeidsmarkt niet lastig moeten worden gevallen met arbeidsplicht, sollicitatieplicht en nutteloze reïntegratietrajecten.

2. Er zijn een actievere benadering van en samenwerking met werkgevers nodig m.b.t. hun wensen en de mogelijkheden voor banen, zodat een betere afstemming van arbeidsmarktgerichte scholing en vraaggerichte reïntegratie mogelijk worden. Er moet worden gekeken naar innovatieve projecten, samen met werkgevers. Wij zijn niet overtuigd van de effectiviteit van het werkgeversloket.

3. Bijstandsgerechtigden moet perspectief geboden worden op duurzaam werk. Uitgangspunt moet zijn dat pas na twee jaar van duurzame reïntegratie wordt gesproken, conform de aanbeveling van de FNV (nu 6 mnd. + 1 dag). De kortste weg naar werk is niet altijd de beste en de meest duurzame. Uitkeringsgerechtigden moeten worden toegerust om terugval in een uitkeringssituatie te kunnen voorkomen, op een arbeidsmarkt die steeds meer eisen t.a.v. kennis stelt aan werknemers. Er is een bijstelling nodig naar een meer individuele benadering van bijstandsgerechtigden, dus echt individueel maatwerk, zoveel mogelijk uitgaande van de capaciteiten, opleidingsniveau, kennis en wensen van het individu, naast een sterkere inzet op scholing.

Gesubsidieerde arbeid beschouwen wij onder de huidige omstandigheden slechts als een opstapje naar regulier werk.

4. De kwaliteit van reïntegratie moet aanmerkelijk verbeterd worden door een harder programma van eisen, een zorgvuldiger selectie van reïntegratiebureaus en betere contracten. Er moet voldoende keuze zijn, ook in de vorm van persoonsgebonden reïntegratietrajecten.

5. Wij zijn tegenstanders van ongerichte 'work first' projecten (verplicht werken voor een uitkering). Deze dienen veelal slechts ter afschrikking, helpen de bijstandsgerechtigden niet verder en zijn meestal vernederend. De FNV heeft hier vorig jaar ook op gewezen.

Bijstandsgerechtigden mogen geen bron van goedkope arbeid zijn. Uitgangspunt moet zijn dat arbeid minstens conform de CAO voor dat werk beloond wordt.

6. Gemeenten zijn niet verplicht om reïntegratietrajecten openbaar aan te besteden. Dit biedt ruimte voor innovatieve experimenten, zoals projecten die effectief scholing en werkstages combineren. DZB/Reïntegratie Leiden dient hierbij geen voorkeursbehandeling te krijgen

7. De gemeente en ervan afhankelijk instellingen dienen als voorbeeldwerkgever bij het in dienst nemen van bijstandsgerechtigden te fungeren.

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO)

1. Wij vinden dat een laag inkomen nooit een belemmering mag worden voor de toegang tot goede

zorg- en welzijnsvoorzieningen

2. Bijstandsgerechtigden mogen niet worden ingezet als gratis of goedkope arbeidskrachten in de zorg e.d. Deze moet worden verleend door beroepskrachten.

3. WMO-gelden moeten worden geormerkt voor zorg en welzijn, zodat eventuele overschotten niet aan de algemene reserve worden toegevoegd, maar gebruikt kunnen worden voor verbetering van het voorzieningenniveau.

JURIDISCHE HULPVERLENING

Door de versoering van de door het rijk gesubsidieerde rechtshulp en de verharding van sociale wet- en regelgeving is de vraag naar juridische hulpverlening sterk toegenomen. Meer financiële ondersteuning hiervoor is daarom wenselijk.

VOLKSHUISVESTING

De Cliëntenraad en FNV Bondgenoten maken zich zorgen over de woningnood onder de laagstbetaalden, en de lange wachttijden voor starters. Echter ook onder de wat hogere inkomensgroepen blijft er vraag naar sociale huurwoningen, want zij kunnen koopwoningen vaak niet meer betalen. Daarnaast zal de toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt onzekerheid veroorzaken, waardoor huur vaker de voorkeur boven koop zal krijgen. Er worden echter te veel betaalbare en goede sociale huurwoningen gesloopt en verkocht. Daarom dringen wij aan op meer renovatie en bouw van meer sociale huurwoningen, ook in de regio. Sloop van goedkope en bouw van dure woningen lossen geen sociale problemen op.

TEN SLOTTE

Wij maken ons ernstige zorgen over de toenemende regionale samenwerking waardoor zowel de gemeenteraad als advies- en overlegorganen voor voldongen feiten komen te staan en feitelijk buitenspel staan. Er ontstaat een extra bestuurslaag, maar met een enorm democratisch tekort.

Namens de Cliëntenraad SoZA en FNV Bondgenoten regio Leiden e.o.wensen wij u veel wijsheid toe bij de onderhandelingen.

Cliëntenraad SoZA

FNV Bondgenoten regio Leiden e.o.